

Pięcioletnia ocena jakości powietrza pod kątem jego zanieczyszczenia: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃, pyłem PM10 oraz As, Cd, Ni, Pb i BaP za lata 2005-2009

Wstępną ocenę jakości powietrza wykonano w oparciu o art. 88 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska. Ocena ta ma na celu zgromadzenie informacji o stężeniach zanieczyszczeń na obszarze stref w zakresie umożliwiającym:

- dokonanie klasyfikacji stref pod kątem zaplanowania potrzeb finansowych, związanych z utworzeniem systemu ocen bieżących zgodnego z wymaganiami UE,
- wstępne wskazanie obszarów gdzie wartości graniczne są przekroczone lub istnieje prawdopodobieństwo ich przekroczenia,
- uzyskanie informacji o przestrzennych rozkładach stężeń zanieczyszczeń na obszarze stref.

Wg wytycznych GIOŚ, w niniejszej ocenie pięcioletniej uwzględniono nowy podział kraju na strefy, który znacznie zmniejsza liczbę stref w Polsce, dostosowując nasz kraj do skali Europy.

Na potrzeby monitoringu, oceny i zarządzania jakością powietrza, dla SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃ pyłu PM10, zawartości ołowiu Pb, arsenu As, kadmu Cd, niklu Ni, i benzo(a)pirenu B(a)P w pyłe, przyjęto następujące definicje stref:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys.,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tys.
- pozostały obszar województwa.

Oceny poziomów substancji w powietrzu ze względu na ochronę roślin w zakresie SO₂, NO_x i O₃ dokonuje się w tych samych strefach, z wyłączeniem obszarów miast.

Wyniki klasyfikacji stref na terenie województwa opolskiego za lata 2005-2009 dla: SO₂, NO₂, NO_x, CO, C₆H₆, O₃, pyłu PM10 oraz zawartych w nim: As, Cd, Ni, Pb i B(a)P, dla kryterium ochrony zdrowia

Lp.	Strefa	Ochrona zdrowia ludzkiego										
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃	PM10	As	Cd	Ni	Pb	B(a)P
1	miasto Opole	1	2	1	2	3	3b	2	2	1	1	3
2	strefa opolska	1	2	1	3b	3	3b	2	1	1	1	3

Wyniki klasyfikacji stref na terenie województwa opolskiego za lata 2005-2009 dla: SO₂, NO_x, i O₃, dla kryterium ochrony roślin

Lp.	Strefa	Ochrona roślin		
		SO ₂	NO _x	O ₃
1	miasto Opole	R1	R1	R3
2	strefa opolska	R1	R1	R3

Klasyfikację stref w ramach oceny wstępnej wykonano według następujących założeń:

➤ dla kryterium ochrona zdrowia

- ✓ w zależności od poziomów stężeń dla **SO₂, NO₂, CO, C₆H₆, PM₁₀, Pb**
 - **klasa 3a** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania; wymagane jest prowadzenie pomiarów wysokiej jakości w stałych punktach;
 - **klasa 3b** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania i przekracza dopuszczalny poziom tej substancji w powietrzu; wymagany jest obowiązek prowadzenia pomiarów wysokiej jakości na obszarach przekroczeń dopuszczalnych w strefie (np. ciągle manualne lub automatyczne);
 - **klasa 2** - strefa, na obszarze której poziom substancji zanieczyszczającej zawiera się pomiędzy górnym a dolnym progiem oszacowania; wystarczające w takiej strefie jest prowadzenie pomiarów mniej intensywnych w stałych punktach, uzupełnianych informacjami z innych źródeł takich jak: metody szacowania, pomiary wskaźnikowe lub modelowanie matematyczne;
 - **klasa 1** – strefa, na obszarze której poziom substancji znajduje się poniżej dolnego progu oszacowania; wystarczające mogą być: modelowanie matematyczne, obiektywne metody szacowania, pomiary wskaźnikowe.

- ✓ w zależności od poziomów stężeń dla **As, Cd, Ni, B(a)P w pyłe PM₁₀**
 - **klasa 3** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania; wymagane jest prowadzenie pomiarów wysokiej jakości w stałych punktach;
 - **klasa 2** - strefa, na obszarze której poziom substancji zanieczyszczającej zawiera się pomiędzy górnym a dolnym progiem oszacowania; wystarczające w takiej strefie jest prowadzenie pomiarów mniej intensywnych w stałych punktach lub pomiary wskaźnikowe, uzupełnianych informacjami z innych źródeł takich jak: metody szacowania lub modelowanie matematyczne;
 - **klasa 1** – strefa, na obszarze której poziom substancji znajduje się poniżej dolnego progu oszacowania; wystarczające mogą być: modelowanie matematyczne lub obiektywne metody szacowania.

- ✓ w zależności od poziomów stężeń **ozonu**
 - **klasa 3** - strefa, na obszarze której poziom stężenia ozonu jest wyższy od górnego progu oszacowania; wymagane jest prowadzenie pomiarów wysokiej jakości (automatycznych ciągłych) w stałych punktach;
 - **klasa 1** – strefa, na obszarze której poziom ozonu znajduje się poniżej górnego progu oszacowania; wystarczające mogą być: pomiary w stałych punktach – w ograniczonym zakresie w połączeniu z modelowaniem matematycznym lub obiektywnymi metodami szacowania.

➤ dla kryterium ochrona roślin

- ✓ w zależności od poziomów stężeń dla SO₂ i NO_x
 - **Klasa R3** - strefa, na obszarze której poziom stężenia substancji zanieczyszczającej jest wyższy od górnego progu oszacowania; wymagane jest przynajmniej jedno stanowisko pomiarowe na 20 000 km², które może być uzupełnione pomiarami wskaźnikowymi, modelowaniem matematycznym lub obiektywnymi metodami szacowania;
 - **Klasa R2** - strefa, na obszarze której poziom substancji zanieczyszczającej zawiera się pomiędzy górnym a dolnym progiem oszacowania; wystarczające w takiej strefie jest prowadzenie pomiarów w stałych punktach na jednej stacji pomiarowej przypadającej na 40 000 km². Wyniki pomiarów mogą być uzupełniane informacjami z innych źródeł takich jak: metody szacowania, pomiary wskaźnikowe lub modelowanie matematyczne;
 - **Klasa R1** - strefa, na obszarze której poziom substancji nie przekracza dolnego progu oszacowania; wystarczające są modelowanie matematyczne, obiektywne metody szacowania, pomiary wskaźnikowe.

- ✓ w zależności od poziomów stężeń ozonu
 - **Klasa R3** - strefa, na obszarze której poziom stężenia ozonu jest wyższy od górnego progu oszacowania; wymagane są pomiary w stałych punktach tj. przynajmniej jedna stacja pomiarowa pozamiejska na 50 000 km², które mogą być uzupełniane pomiarami wskaźnikowymi, modelowaniem matematycznym lub obiektywnymi metodami szacowania;
 - **Klasa R1** - strefa, na obszarze której poziom ozonu nie przekracza górnego progu oszacowania; wystarczające jest prowadzenie pomiarów na jednej stacji pomiarowej (pozamiejskiej) na 100 000 km².